

**POSKYTOVÁNÍ
SLUŽEB** |

NĚCO MÁLO NA ÚVOD

„Při alokaci veřejných zdrojů stojí rozhodovací subjekty před neustálou volbou, jak tyto vzácné zdroje použít. Řešení otázky je předmětem optimalizace, kdy se zřetelem na stanovené výdajové cíle a další omezující podmínky hledáme nejvhodnější alokační variantu, jak omezené veřejné zdroje co nejlépe využít s ohledem na stanovené cíle, jejich hodnotící kritéria a dané (omezovací) podmínky.

Hledání odpovědi na tuto otázku je součástí zkoumání, které se nazývá analýzou ex ante. Výstupem této analýzy je doporučení (volba) nejvhodnější realizované varianty. Po zvolení vybrané varianty pak v rámci průběžné kontroly sledujeme, zda jsou dodržovány všechny formální (dokumentační, účetní) a obsahové (ekonomické) náležitosti tak, aby byly v souladu s přijatými alokačními cíli a jejich ukazateli. Po skončení výdajové akce se pak provádí závěrečné vyhodnocení realizované výdajové činnosti.“ (Nemec a kol., 2010)

ALOKAČNÍ FUNKCE A KONCEPT 3E ECONOMY, EFFICIENCY, EFFECTIVENESS

Alokace zdrojů musí splňovat 3 zásady:

Veřejné prostředky jsou využity k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů (princip hospodárnosti)

Veřejné prostředky jsou využity takovým způsobem, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění (princip efektivnosti)

Použití veřejných prostředků je takové, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů (princip účelnosti)

POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB JAKO ZÁKLADNÍ FUNKCE VEŘEJNÉHO SEKTORU

„Jednou z funkcí veřejného sektoru je **poskytovat občanům veřejné služby a veřejné statky**. Tato funkce je realizována propojením veřejných politik s veřejnými výdajovými programy. K realizaci cílů veřejných politik a veřejných výdajových programů jsou potřebné zdroje. **A protože zdroje jsou vzácné, hledáme při jejich alokaci takové varianty, které povedou k efektivnímu a účinnému nakládání s nimi**. K tomu používáme ekonomické hodnocení veřejných politik a veřejných programů.“ (Ochrana, Pavel, Vítok a kol., 2010)

VEŘEJNÁ SLUŽBA

„...takový druh služeb, jejichž uživatelem (spotřebitelem) je veřejnost jako sociální subjekt. Veřejné služby jsou produkovány, zabezpečovány či regulovány orgány veřejné správy“.

V ekonomickém pojetí je veřejná služba „...ekonomickým statkem, jehož spotřebitelem (reálným i potenciálním) je veřejnost.

*Znamená to, že veřejná služba je veřejným statkem (statkem kolektivní spotřeby). V souladu s tímto závěrem (a předpokladem) **může být služba čistě veřejným statkem** (kvalitativně a kvantitativně nedělitelným ve spotřebě) či **smíšeným veřejným statkem**“ (Ochrana, 2007)*

JAK VEŘEJNĚ GARANTOVANÉ STATKY POSKYTOVAT?

Rozdíl mezi garancí a produkcí

„Veřejné statky nemusí být nutně poskytovány státními podniky nebo státními úřady a institucemi. Z nevyločitelnosti ze spotřeby vyplývá pouze to, že musí být financovány z veřejných rozpočtů – tedy z daní.“ Holman (2002, str. 407)

Kdo (jaký subjekt) službu poskytuje?

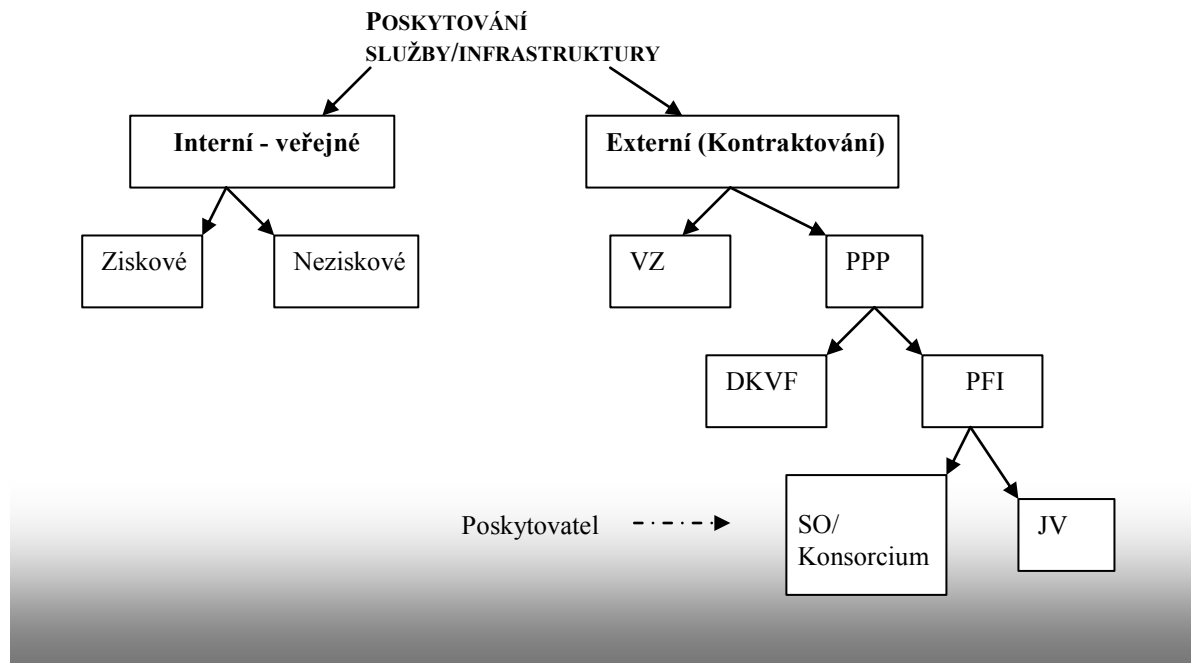
Kým, respektive z jakých zdrojů, je služba financována?

GARANANCE X PRODUKCE!

*Zabezpečení veřejných služeb je širší význam podpory ve smyslu **garantování, organizování, regulování, kontrolování a financování veřejné služby** - převážně mluvíme o zabezpečování veřejných služeb státem a jeho institucemi (organizační složky státu, kraje, obce).*

***Poskytování veřejné služby: jde o faktickou produkci veřejných služeb.**
Poskytovateli mohou být ziskové soukromé firmy, neziskové veřejné organizace, neziskové soukromé organizace, ale také sektor domácností.*

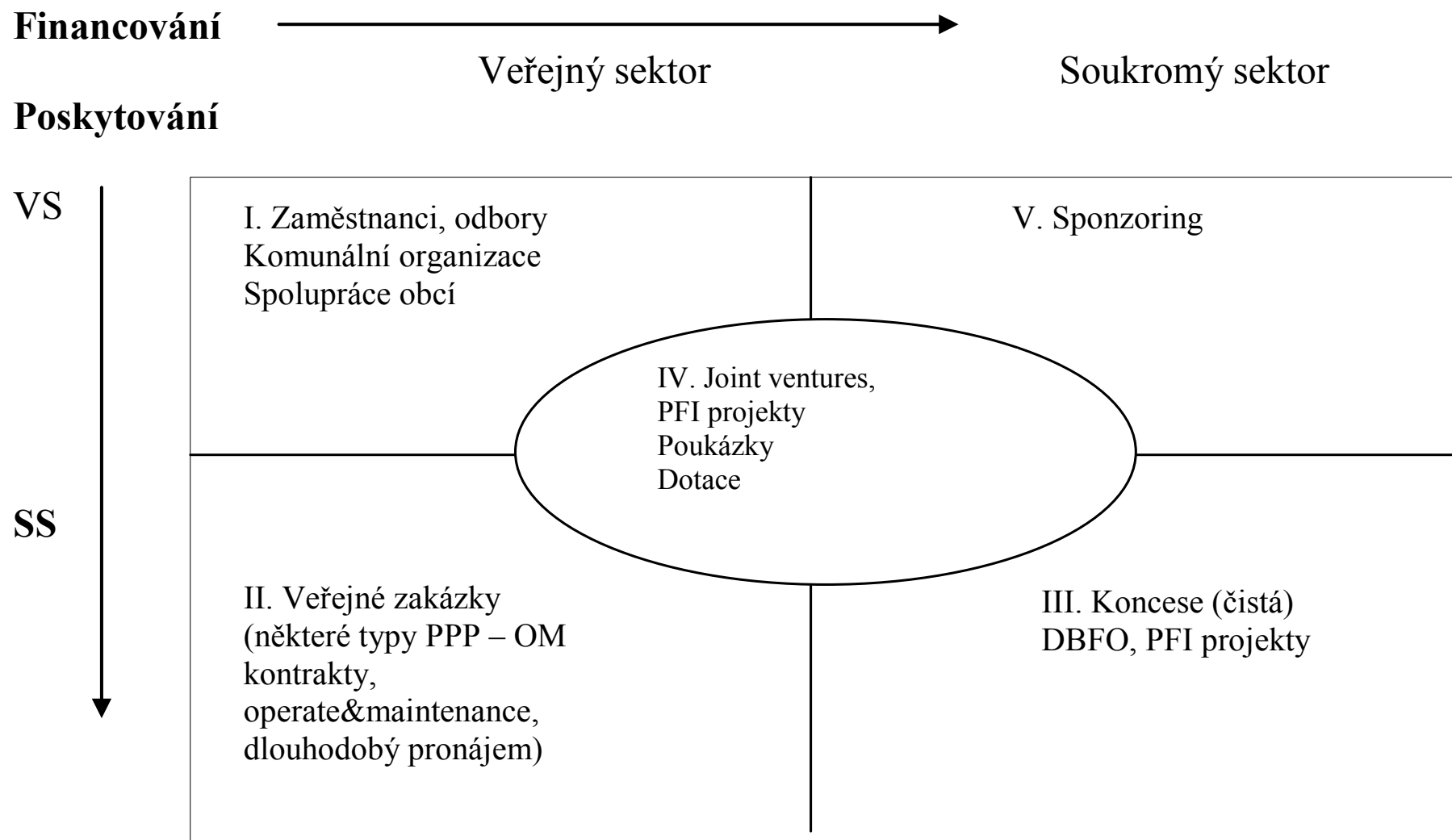
INTERNÍ VERSUS EXTERNÍ ZAJIŠTĚNÍ SLUŽBY

Pramen: Řežuchová, 2010

Schéma 1 Typy poskytování veřejných služeb podle poskytovatele a financování

Pramen: Autorka

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ FOREM PRODUKCE

Cena (celkové náklady na produkci) veřejné služby

Poskytovaná **úroveň kvality** veřejné služby, potažmo dostupnost služby

Rozsah poskytovaných veřejných služeb.

Ochrana (2007) navíc mezi základní kritéria řadí rozpočtové omezení (dostupné zdroje) garanta služeb.

NÁKLADY NA POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY

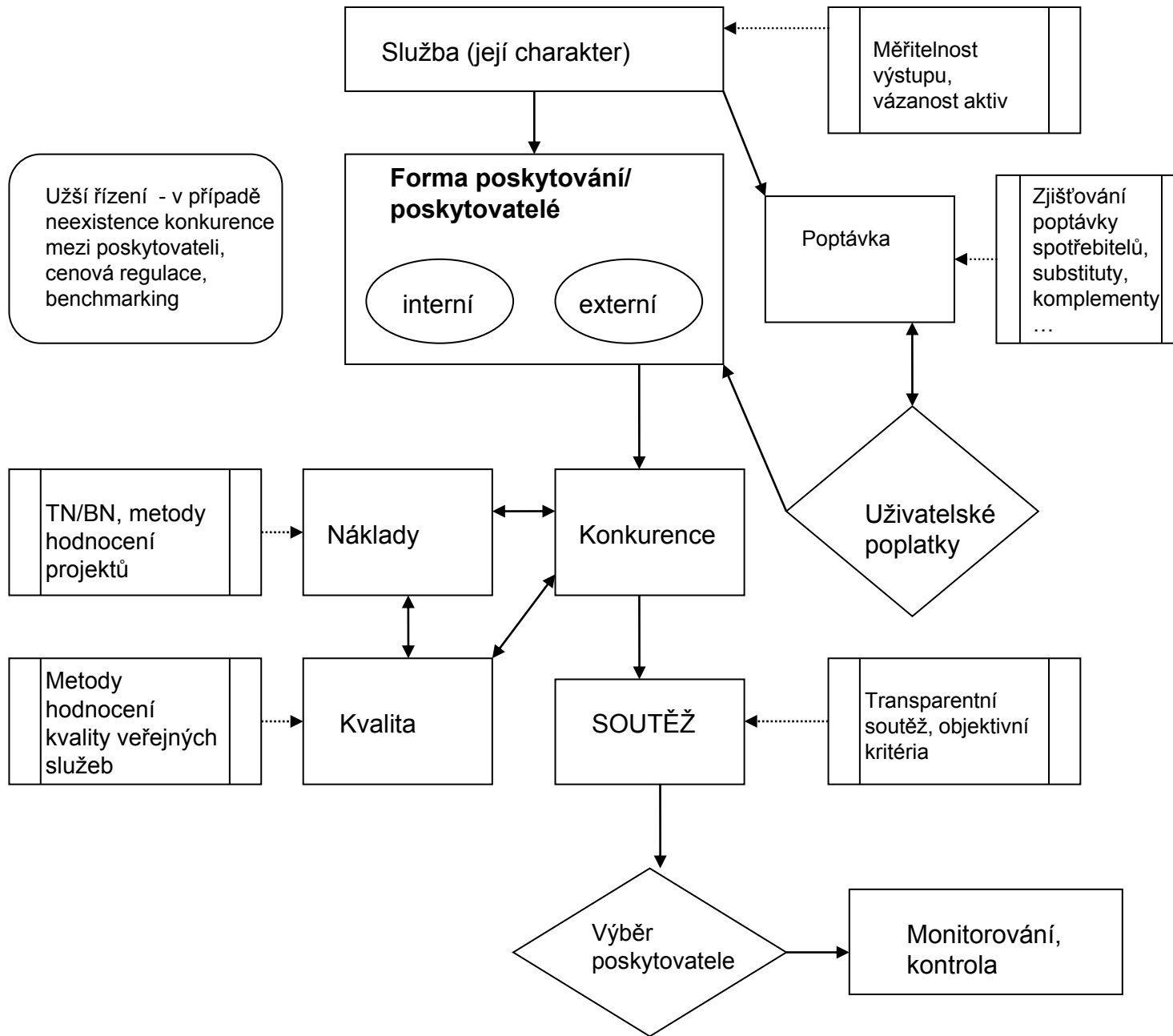
Tabulka 1 Náklady na interní a externí poskytování veřejné služby, nesené zadavatelem

Způsob poskytování	Externí (contracting – out)		Interní (in house produkce)	
	Zisková organizace	Nezisková organizace	Zisková organizace	Nezisková organizace
Náklady na službu	$TC_s + \text{zisk}$	TC_s	$TC_s + \text{zisk}$	TC_s
Dodatečné náklady	TN	TN	TN	BN + NMV
Celkové náklady na službu	$TC_s + \text{zisk} + TN = TC_{EZ}$	$TC_s + TN = TC_{EN}$	$TC_s + \text{zisk} + TN = TC_{IZ}$	$TC_s + BN + NMV = TC_{IN}$

Pramen: Autorka

Legenda: TC_s = náklady na službu včetně investičních, TN = transakční náklady, ex ante (náklady na vyhledávání nejvhodnější varianty, náklady na uzavírání kontraktu), ex post (náklady na monitorování, vyhodnocování, kontrolu), BN = organizační náklady (provozní náklady, náklady související s provozem organizace), NMV = náklady na monitorování, vyhodnocování, kontrolu v případě in house produkce. TC_{EZ} = celkové náklady na službu v případě poskytování soukromou ziskovou organizací, TC_{EN} = celkové náklady na službu v případě poskytování soukromou neziskovou organizací, TC_{IZ} = celkové náklady na službu v případě poskytování interní ziskovou organizací, TC_{IN} = celkové náklady na službu v případě poskytování interní neziskovou organizací.

Poznámka: Náklady na službu poskytovanou soukromou neziskovou nebo veřejnou neziskovou organizací (TC_s), nemusí být automaticky nižší než náklady na službu poskytovanou soukromou ziskovou nebo veřejnou ziskovou organizací ($TC_s + \text{zisk}$).

ZÁVĚREM... KDY JE ZVOLENÁ PRODUKCE NEEFEKTIVNÍ?

Forma produkce je nákladnější (z hlediska použitých vstupů) ve srovnání s jinými alternativami poskytování

Veřejnou službu lze prostřednictvím jiné z možných forem produkce zajistit ve větším rozsahu a vyšší kvalitě, nebo poskytovaná úroveň služby je nedostatečná z hlediska plnění cíle (účelu)

Náklady na jednotku výstupu jsou vyšší než by byly při využití jiné z forem produkce

EXTERNÍ PRODUKCE – CONTRACTING OUT CO JE TO VEŘEJNÁ ZAKÁZKA?

Ekonomický versus právní pohled

„Případ, kdy určitý veřejný projekt nerealizuje přímo veřejný sektor, ale za úplatu subjekt z jiného než veřejného sektoru“ (Pavel, 2007,35)

..smlouva , která je uzavřena dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ)

VZ na dodávku, službu, stavební práce

Malého rozsahu, podlimitní, nadlimitní, koncese..

VÝHODY A NEVÝHODY CONTRANTING OUT

Dodatečné náklady v podobě transakčních nákladů ex ante a ex post;

prodražování veřejných služeb;

omezená kontrola garanta a obtížnost přímých zásahů garanta do poskytování nasmlouvané služby;

dlouhodobé závazky;

riziko vytváření monopolního postavení na trhu veřejných služeb;

potenciální ohrožení dostupnosti služby nízkopříjmovým skupinám obyvatel
a

(ne)transparentní alokace veřejných zdrojů.

VÝHODY KONTRAKTOVÁNÍ

Konkurenční prostředí

Alokace rizik

Transparentnost

Hospodárnost

Kvalita veřejných služeb

Zapojení soukromých investic

ÚVOD K VEŘEJNÝM ZAKÁZKÁM...

Co je to veřejná zakázka (ekonomický versus právní pohled)

Veřejná zakázka jako veřejný projekt

Veřejná zakázka je pouze jednou z možností, jak realizovat veřejný projekt...

Trh veřejných zakázek

12 % HDP, 560 mld. Kč,

Zákon 134/2016 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek

Zákon 320/2001 Sb. O finanční kontrole

<https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>

<http://www.portal-vz.cz/cs/Uvodni-strana>

<https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>

LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU, o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU, o udělování koncesí,

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby v oblasti obrany a bezpečnosti

Směrnice Rady 89/665/EHS, o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce.

Směrnice Rady 92/13/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství,

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek.

Zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

KDO JE VEŘEJNÝ ZADAVATEL?

Česká republika (zákon 219/2000 Sb. Zákon o majetku ČR...)

Organizační složka státu

Česká národní banka

Státní příspěvková organizace

Územní samosprávný celek, nebo jeho příspěvková organizace

Jiná právnická osoba, pokud byla:

- a) Založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a
- b) Jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním a kontrolním orgánu.

JAK SE ZADÁVAT VEŘEJNOU ZAKÁZKU

Zadavatel určuje co bude poptávat (vymezí předmět plnění veřejné zakázky)

Určí jakým způsobem (v jakém druhu zadávacího řízení)

Zadavatel jako klíčová postava – určuje celý charakter veřejné zakázky

Na rozdíl od jiných subjektů je omezen ve své smluvní volnosti (dodržování zákonných pravidel, zvažování dopadů zvoleného postupu na daný trh – nesmí docházet k nedůvodnému omezování hospodářské soutěže. Nemůže si dělat co se mu zlíbí byť se mu to jeví jako logické....

=> Zadavatel je povinen zajišťovat své potřeby formalizovaným postupem, který je upraven zákonem a podléhá doзору Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

KDO JE ZADAVATELEM?

Kdo je zadavatelem § 4 zákona

Veřejný zadavatel – stát, organizační složka, ÚSC

Ale i soukromá společnost či OSVČ, která využívá dotace

Subjekt, který dle zákona není zadavatelem, ale zahájí zadávací řízení postupem podle zákona (je zadavatelem až do ukončení zadávacího řízení)

Jedno zadávací řízení nemusí realizovat pouze jeden – jednotliví zadavatelé mohou spolupracovat formou společného zadávání, nebo formou centrálního zadavatele

Zadávací řízení nemusí dělat sám (čas, lidské zdroje, odbornost) – třetí osoba – **Ale vždy je to zadavatel, kdo nese odpovědnost! Pozor! I zakázka na službu administrace či poradenství při administraci zadávacího řízení je veřejnou zakázkou....zřejmě se bude jednat o zakázku malého rozsahu...**

FÁZE ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ

1) Vymezení zadávacích podmínek veřejné zakázky

Určení plnění, které požaduje

Stanovení požadavků na dodavatele (kvalifikace)

Stanovení kritérií hodnocení

Smluvní podmínky

Končí uplynutím lhůty pro podání nabídek

2) Zadávací řízení

Realizace vlastního zadávacího řízení

Končí uzavřením smlouvy, nebo zrušením zadávacího řízení

I kvalitně zpracovaná zadávací dokumentace a dodržení zákonného postupu mohou být znehodnoceny tím, když zadavatel důsledně nevyžadoval plnění všech smluvních podmínek..(již není předmětem regulace)

VYMEZENÍ ZADÁVACÍCH PODMÍNEK

Opravdu víš, co chceš a potřebuješ?

(identifikace potřeb a způsobu, čas, rozpočet....)

(jak bude poptávku realizovat, jakou osobu bude považovat za vhodného partnera...)

Víš co chceš => srozumitelně to popiš

Složitá plnění => nutnost předběžných tržních konzultací (cílem je zjištění informací důležitých pro vymezení předmětu veřejné zakázky).

Možný také průzkum trhu – vyhledání relevantních informací z veřejně dostupných zdrojů...

ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

Aktivace „nákupu“

Zahájení zadávacího řízení

Úspěšný konec – uzavření smlouvy s dodavatelem

Vyber tu nejlepší nabídku podle předem stanovených podmínek! (otevírání nabídek, posouzení, hodnocení, oznamování výběru, apod...)

CO JE TO VEŘEJNÁ ZAKÁZKA (PRÁVNÍ HLEDISKO)

Pořízení určitého plnění za úplatu

Zadavatel + úplatná smlouva s dodavatelem + plnění = veřejná zakázka

I tzv. koncese – přenos rizika na dodavatele, možnost požívat užitky z poskytovaného plnění

Dodávky, služby, stavební práce

Za předmět zakázky lze platit i skrytě – pořád je to veřejná zakázka (% z kupní ceny prodeje obecních bytů, které pobírá realitní kancelář).

ZÁKLADNÍ ZÁSADY ZADÁVÁNÍ

Transparentnost - „hra s odkrytými kartami“ – přehlednost, dohledatelnost, přezkoumatelnost jednotlivých kroků

„Úkony musí činit tak, aby byly pochopitelné a zdůvodnitelné i pro ostatní a aby bylo možno úspěšně zkontrolovat jejich zákonnost“.

Pozor také na stanovení hodnotících kritérií, kvalifikace, i další kroky..

Přiměřenost (adekvátnost, uměřenost, patřičnost)

Zadávací podmínky nesmí ve výsledku způsobovat bezdůvodně (nepřiměřené) překážky soutěže mezi dodavateli.

Rovné zacházení (stejná pravidla pro všechny)

Všichni potenciální dodavatelé musí mít zajištěny rovnocenné šance a stejnou příležitost na úspěch (od začátku až do konce). Nikdo nesmí být zvýhodněn na úkor jiného.

Zákaz diskriminace (žádný z dodavatelů nesmí být postupem zadavatele znevýhodněn oproti svým konkurentům) (zjevná, skrytá). Předmět veřejné zakázky – požadavky zadavatele musí být vždy odůvodněny charakterem veřejné zakázky.

„Jednání zadavatele může zároveň narušovat více základních zásad a mezi jednotlivými zásadami tak nemusí v určitých případech existovat příliš jasná hranice. Jednání zadavatele, které je diskriminační, často vede například i k porušení zásady přiměřenosti a rovného zacházení, případně transparentnosti (a pochopitelně i naopak). Jednotlivé zásady totiž nestojí izolovaně. Zadavatel by proto měl před zahájením zadávacího řízení i v jeho průběhu ke každému kroku přistupovat nestranně a zodpovědně a promyslet jej z vícera úhlů pohledu. Při tvorbě zadávací dokumentace, stejně tak i při navazujících krocích v procesu zadávání, může často pomoci i vžití se do role dodavatele a komplexní vnímání svého postupu.“

(ÚOHS, 2019)

PŘEDMĚT VEŘEJNÉ ZAKÁZKY – CO POPTÁVÁM?

Vím co chci? Umím to jednoduše popsat?

S výjimkou zajištění zcela jednoduchých potřeb není nejlepším přístupem „fixovat se“ na jedno řešení!!!

Plnění v zadávací dokumentaci musí být natolik jednoznačné, aby bylo následně zadavateli nabídnuto co opravdu chce a potřebuje..

Zadavatel je limitován, jakým způsobem předmět plnění popíše.

Špatné vymezení – nedostanu co chci, nebudu schopen porovnat nabídky.

Je nutné definovat konkrétní způsob řešení

Neomezit soutěž

Nepoužívat konkrétní odkazy na výrobky a jejich výrobce či služby

PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA A REŽIM VEŘEJNÉ ZAKÁZKY.

Při pořizování každého plnění je nutné předem zjistit, jaký předpokládaný finanční výdaj bude muset na jeho pořízení vynaložit => stanovit předpokládanou hodnotu – určuje další postup

Jak stanovit předpokládanou hodnotu ....aneb za kolik to asi tak bude?

Údaje o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění

Veřejně dostupné údaje na internetu

Cena bez DPH

Cena po dobu účinnosti smlouvy

KDYŽ ZNÁM PŘEDPOKLÁDANOU HODNOTU

Zakázka malého rozsahu

Podlimitní veřejná zakázka

Nadlimitní veřejná zakázka

Určují režim, mohu zvolit jiný (přísnější), toho se ale musím držet!

Limity veřejných zakázek

Nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek

<https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2016-172/zneni-20200101.htm?sil=1>

LIMITY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Zadavatel nesmí podhodnotit VZ

Sankce, zákaz plnění, apod...

„umělé rozdělení zakázky“ – takto ne!

Může zadávat zvlášť, ale v režimu odpovídají součtu...

Jeden funkční celek

= místní, věcná a funkční souvislost...

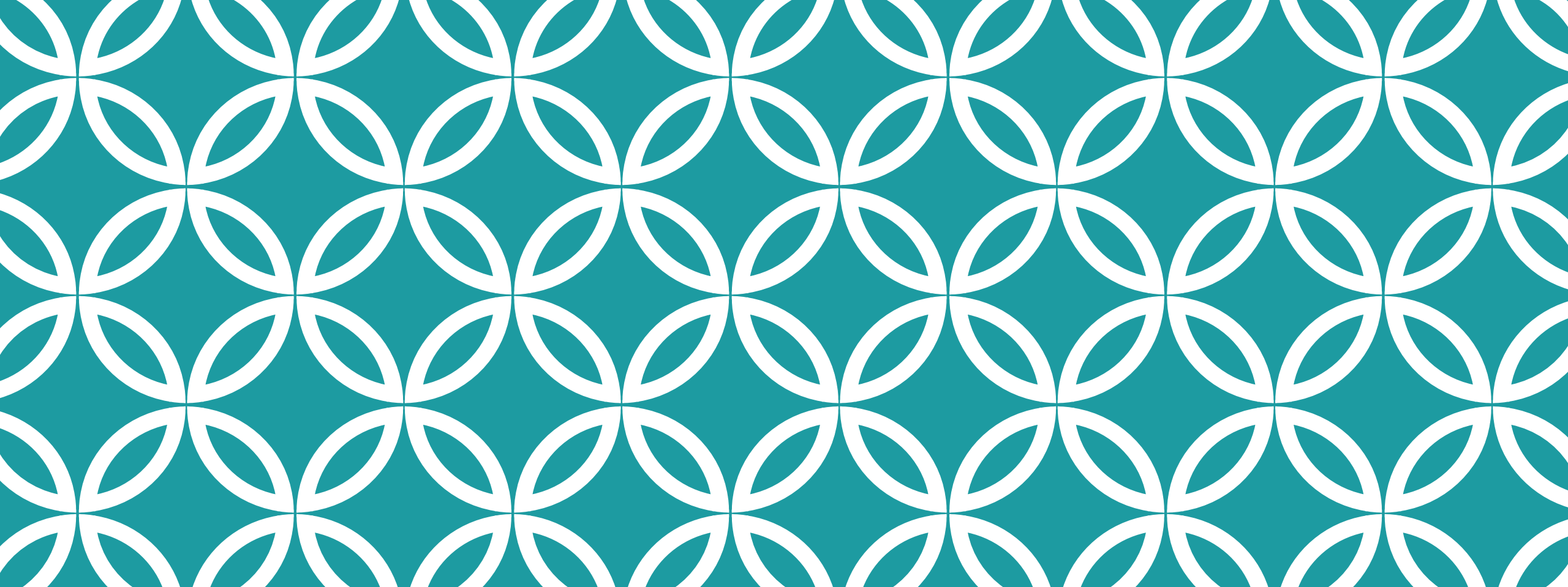

Sakra, nenadepsal jsem si obálky.
Nevíte, ve které je nabídka, a ve které úplatky?

Je pozoruhodné, jak lidi stále fascinuje
když někdo vyhazuje jejich peníze do vzduchu.

**DĚKUJI ZA
POZORNOST 😊**

Marketa.Palenikova@econ.m
uni.cz